CONCURSUL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR DECLARATE VACANTE/REZERVATE ÎN UNITĂŢILE DE ÎNVĂŢĂMÂNT PREUNIVERSITAR 2018

Probă scrisă
Istoria și tradițiile minorității maghiare

Varianta 3

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 4 ore.**

SUBIECTUL I (30 de puncte)

A. Olvassák el figyelmesen az alábbi szöveget:
„Királyi hatalmunknál fogva elhatározzuk, hogy mindenkinek álljon szabadságában vagyonát felosztani, feleségének, fiainak és leányainak vagy az egyháznak adományozni, és ezt a halála után se merje senki érvénytelenné tenni.

Különösen akarjuk, hogy miképpen mi másoknak megadtuk a lehetőséget, hogy javaik felett szabadon rendelkezhessenek, úgy azok a javak is, valamint katonák, szolgák, és bármi, ami királyi méltóságunkhoz tartozik, maradjanak meg változatlanul.

Ha valamely pap vagy ispán valakit vasárnap ökrökkel lát dolgozni, vegyék el tőle az ökröt, és adják a várnépnek elfogyasztásra.
A papok pedig és az ispánok hagyják meg, hogy vasárnap mindenki menjen templomba, kivéve azokat, akik a tüzet őrzik. [...]

Ha valaki az ispánok közül felesége meggyilkolásával mocskolja be magát, ötven tinóval egyezzék meg az asszony rokonaival és vezekeljen az egyház parancsai szerint. Ha pedig valamelyik vitéz vagy gazdagabb ember esik ugyanazon bűnbe, fizessen a rokonoknak tíz tinót és vezekeljen. Ha pedig a népből való ember követi el ugyanazt a bűnt, öt tinóval egyezzék meg a rokonokkal és vessék alá az említett böjtöknek.”

Részlet *Szent István első törvénykönyvéből*

Válaszoljanak a következő kérésekre:

1. Nevezzék meg a szöveg alapján, milyen közigazgatási és egyházi szervezése volt az államnak. **2 pont**
2. Mutassák be Szent István államalapítói tevékenységét! **5 pont**
3. Mutassák be Szent István egyházszervezői tevékenységét! **5 pont**

B. Írjanak egy 1-2 oldalas szintézist IV. Béla uralkodásáról, bebizonyítva azt, hogy kiérdemelte a „második honalapító” megnevezést, figyelembe véve az alábbi szempontokat:
- mutassanak be egy jelentős történelmi eseményt IV. Béla uralkodásának időszakából;
- jellemezzék IV. Béla országa újjáépítési politikáját, kiemelve fontosabb intézkedéseit.

Figyelem: Pontot ér az **ok-okozati összefüggés** kiemelése, a megfelelő összekötő szavak használata, a történelmi események **időrendi/logikai** sorrendjének betartása, a megfelelő **történelmi nyelvezet** használata és a terjedelem betartása is. **18 pont**

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

A. Olvassák el figyelmesen az alábbi szöveget:
„Azt mindazonáltal előre is nagy tilalommal tilalmazzuk, hogy Istennek áldása rajtunk maradhasson s az országnak minden rendi irtózás nélkül való bizodalmat vehessenek és az szegénységnek teljes nyomorúságinak megváltása, nem változása következzék: senki, sem külön, sem csoporttal, sem sereggel, akármeily vallású egyházi személyt, templomot, cintermeket, klastromokat, nemesi lakos személyeket, nemesi házokat, kastélyokat, útonjárókat, kereskedőket ne háborgasson, falut, várost, malmot ne égessen, prédáljon; hanem az előljáróknak eleikben adott s vélek közlett mód

szerént keresvén az ellenséget, mindenekben csendes istenes egyértelemmel legyenek, magok s hazájok javára.”

Részlet II. Rákóczi Ferenc brezáni kiáltványából

Válaszoljanak a következő kérésekre:

1. Fogalmazzák meg véleményüket a fenti idézettel kapcsolatosan. **2 pont**
2. Érveljenek 1-2 oldalas terjedelemben a véleményük mellett, figyelembe véve a következőket:
- **két** olyan **történelmi esemény** bemutatása (az események pontosítása és három jellemzőjének a megnevezése), amely alátámasztja a megfogalmazott véleményt;
- az **ok-okozati** összefüggés kiemelése a megfelelő összekötő szavak használatával, a történelmi események **időrendi/logikai sorrendjének** betartása, a **megfelelő történelmi nyelvezet** használata és a **terjedelem** betartása. **13 pont**

B. Írjanak egy 1-2 oldalas szintézist **a mohácsi csata és következményei** címmel, figyelembe véve az alábbi szempontokat:
- mutassák be a Mátyás király halála utáni Magyar Királyság válságának az okait;
- mutassák be a magyar hadvezetés hibáit Mohácsnál;
- mutassák be a mohácsi csata elvesztésének a következményeit.

15 pont

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

A következő részlet a VII. osztályos tantervből származik:

Competenţe specifice	Conținuturi
1. 4. Folosirea limbajului adecvat în cadrul unei prezentări orale sau scrise 5. 7. Evidenţierea relaţiei cauză – efect într-o succesiune de evenimente sau procese istorice 3. 5. Observarea stereotipurilor reciproce manifestate în cadrul relaţiilor dintre etnia maghiară şi alte etnii 5. 8. Extragerea informaţiei esenţiale dintr-un mesaj 3. 4. Exprimarea acordului / dezacordului în raport cu un context social 5. 9. Identificarea din surse diferite a informaţiilor despre schimbările din domeniul vieţii cotidiene	MAGHIARII ÎN PERIOADA INTERBELICĂ (1919-1939) • Noul cadru politico-administrativ • Sistemul de pace • Reforma agrară şi societatea maghiară • Învăţământul şi viaţa bisericească

(Programa şcolară pentru casele a VI-a – a VII-a, MECI, nr. 5097/09.09.2009)

Az érvényben lévő tantervi részletből kiindulva, mutassák be az 5.7-es specifikus kompetencia kialakítását/fejlesztését és értékelését, figyelembe véve a következőket:
- mutassanak be két didaktikai módszert, amelyeket alkalmasnak tartanak az 5.7-es kompetencia kialakítására/fejlesztésére, és az egyik módszer használatának két előnyét a fenti részletre vonatkozóan;
- mutassanak be részletesen három didaktikai eszközt, amelyek az 5.7-es specifikus kompetencia kialakítását/fejlesztését segítik elő;

- állítsanak össze egy komplex feladatlapot a fenti oktatási egységre alapozva, három típusú item felhasználásával, majd dolgozzák ki ennek javítókulcsát is;
- érveljenek a helytörténet fontosságáról a kisebbségtörténet oktatásán belül.

Figyelem: Pontot ér az itemnek megfelelő válasz kifejtése is, valamint a történelmi információk tudományos helyessége is.